

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
протокол №1 від 29.08.2025

Навчальна програма «Мистецтво 5 клас»

Навчальна програма укладена на основі Модельної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.), «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).

Зміст навчальної програми забезпечує підручник «Мистецтво» інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (автор Олена Гайдамака, Наталія Лемешова)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Вступна частина.

Особливості опанування мистецтва пов'язані з його унікальною освітньою місією – формування в людини ціннісних естетичних орієнтацій у процесі впливу на розум і почуття, свідомість і підсвідомість. Художні твори здатні пробуджувати креативний потенціал учнів для самореалізації та участі в соціокультурній творчості. Сучасні електронні мережі, долаючи культурні кордони, надають можливість отримувати художню інформацію в найрізноманітніших обсягах і форматах; але вона потребує адекватної інтерпретації, критичного ставлення, естетичного оцінювання, тобто вміння вирізняти в інформаційних потоках справжні цінності й орієнтуватися на них. З огляду на швидку цифровізацію освітньо-комунікативного середовища зростає роль візуальної інформації в розвитку людини. Візуальною образністю пронизані тексти різної природи, зокрема глобальні масиви медіатекстів, які можуть мати як естетичний, так і антиестетичний вплив на учнів. Тому вивчення мистецтва має спрямовуватися на розвиток не лише загальної і художньої культури особистості, а й на низку ключових і предметних компетентностей, зокрема медіа-компетентності як чинника подолання загроз і викликів віртуальної реальності, формування естетичного імунітету.

Навчальна програма «Мистецтво» для 5-6 класів – це комплексна програма для адаптаційного циклу навчання, яка забезпечує наступність між початковою і базовою освітою, гнучкий перехід учнів від молодшого шкільного віку до підліткового, сенситивного для формування цінностей і пошуку життєвих сенсів, розвитку емоційного інтелекту і критичного мислення. Вона розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, яким визначено **мету** мистецької освітньої галузі – цілісний розвиток особистості учня у процесі опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Програма реалізує визначені в Державному стандарті ціннісні орієнтири та **ключові компетентності**, а саме: вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність; екологічна й інформаційно-комунікаційна компетентності; навчання впродовж життя; громадянські

та соціальні компетентності; підприємливість і фінансова грамотність, а також пріоритетна для мистецької галузі культурна компетентність.

Мета інтегрованого навчання мистецтва досягається шляхом реалізації таких **завдань**:

- виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток художніх інтересів та естетичних потреб, емоційного інтелекту;
- формування системи художніх знань, яка відображає видову і жанрову специфіку та взаємодію мистецтв; опанування мистецької грамоти, насамперед музичної і візуальної;
- розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; здатності брати участь у дискусіях на теми мистецтва, висловлювати й аргументувати власні думки, судження, пріоритети;
- здобуття мистецького досвіду в різних видах практичної діяльності; в індивідуальних, групових і колективних мистецьких проєктах; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження, до роботи в команді на засадах толерантності й партнерства;
- розвиток художніх здібностей, уяви та інтуїції, критичного і креативного мислення, інноваційності;
- формування потреби в естетизації середовища, готовності до участі в соціокультурному житті, до збереження і примноження мистецько-культурних цінностей.

Принципи, на яких ґрунтується програма та визначаються дидактичні пріоритети:

- дитиноцентризму та індивідуалізації, врахування вікових особливостей і природних здібностей учнів;
- систематичності, неперервності, наступності між початковою і базовою освітою, адаптаційним і основним циклами навчання;
- глокальної освіти – поєднання глобального (загальнолюдського), національного (державного) та локального (етнокраєзнавчого) аспектів змісту освіти;
- дидактичної інтеграції на основі взаємодії мистецтв і методів компаративістики, спрямованих на поліхудожній розвиток учнів;
- континуальності – єдності навчання і виховання особистості, художнього і технічного, емоційного та раціонального, свідомого та інтуїтивного в процесі опанування мистецьких цінностей;

- варіативності змісту, засобів, методів і технологій навчання мистецтва;
- діалогічної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, партнерства, емоційно-енергетичної насиченості навчання;
- пріоритету художньо-творчої самореалізації учнів, пошуку особистісних сенсів у навчанні мистецтва;
- стимулювання мистецької самоосвіти, єдність формальної, неформальної та інформальної освіти.

Програма побудована на підґрунті *компетентнісного, інтегративного, особистісно орієнтованого, діяльнісного та культурологічного підходів*, які зумовлюють дидактично доцільне визначення змісту навчання мистецтва і широку палітру методичного інструментарію вчителя.

Компетентнісний підхід розглядаємо як з позиції цілей і результатів загальної мистецької освіти, які вимірюються у відповідних формах контролю та оцінювання учнів, так і з позиції організації процесу навчання: добору доцільного змісту і відповідних художньо-педагогічних технологій.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтва в рамках освітньої галузі та пошуку міжгалузевих зв'язків, інтеграції навчання мистецтв із соціокультурним середовищем.

Особистісно зорієнтований підхід сприяє підвищенню мотивації до навчання, забезпечує розкриття творчого потенціалу і розвиток індивідуальних художніх здібностей учнів відповідно до інтересів і потреб.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток практичних умінь учнів у різних видах мистецтва, наскрізних навичок (soft skills) і здатності застосовувати їх у власній життєдіяльності.

Культурологічний підхід зумовлює розгляд мистецтва в широкому культурологічному контексті в єдності цінностей культури національної та зарубіжної, народної і професійної, елітарної і популярної, традиційної та інноваційної; у результаті такого підходу в учнів має сформуватися цілісний художній образ світу, готовність до діалогу культур і бажання збагачувати особистісний культурний потенціал за допомогою ресурсів світового мистецтва (за формулою «людина в культурі - культура в людині»).

Структура програми та загальна характеристика її складників

Програма містить результативні, змістові та процесуальні складники, які структуровано за трьома відповідними рубриками «Очікувані результати навчання», «Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу», «Види навчальної діяльності».

У рубриці **«Очікувані результати навчання»** конкретизовано вимоги до учнів окремо для 5 і 6 класів відповідно до запропонованого змісту для кожного року навчання і з урахуванням чотирьох груп результатів, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти. До результатів варто зарахувати не лише грамотність і досвід в окремих видах мистецтва, а й міжпредметну естетичну компетентність, а також інтегративну медіа-компетентність у сфері мистецтва. Саме вони дають змогу учням вирішувати міждисциплінарні проблеми, наприклад, під час виконання інтегративних галузевих і міжгалузевих проєктів.

Рубрика **«Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу»** побудована із застосуванням навчальних модулів, що оптимізує освітній процес, робить його систематизованим і водночас гнучким, варіативним.

В основу конструювання змісту програми інтегрованого курсу «Мистецтво» і визначення структури й тематизму кожного року навчання обрано авторську **концепцію поліцентричної інтеграції** (Л. М. Масол), яка детермінує цілісну наскрізну побудову мистецької освіти впродовж усієї вертикалі від початкової до старшої школи на засадах художньо-світоглядних орієнтацій і культурно-мистецьких універсалій. Поліцентрична інтеграція передбачає виокремлення *домінантних* компонентів змісту (музичного та образотворчого), які поєднуються в єдиний тематичний цикл на основі певної художньо-дидактичної суперпозиції, що здатна інтегрувати окремі одиниці змісту.

У початкових класах у зміст домінантних видів музичного та образотворчого мистецтва інтегруються елементи синтетичних мистецтв (театр, хореографія, кіно) на основі спільного художньо-світоглядного тематизму, що відображає світ природи, людини і культури в мистецтві, а також з орієнтацією на універсальні категорії **«абетки мистецтв»** – «ритм», «форма», «композиція», «контраст» тощо.

В основній школі домінантність музичного та образотворчого компонентів змісту зберігається, однак активніше репрезентовані поширені в культурі сучасності кінематограф, художня фотографія, архітектура, дизайн.

У 5 класі, коли здійснюється поступовий перехід від початкової до базової освіти, універсальною суперпозицією інтеграції змісту є поняття **«види і мова мистецтв»**. Цей зміст розкривається на матеріалі музики, хореографії, графіки, живопису, скульптури, архітектури, театру, цирку, кіно, дизайну, також через їхню взаємодію.

Для 6 класу універсальною суперпозицією інтеграції змісту обрано категорію **«жанри мистецтва»**, що розглядається через специфіку жанрів музики, графіки, живопису, скульптури, кінематографа тощо, а також явищ взаємопроникнення жанрів (жанри-гібриди).

Щоб чітко усвідомити перспективу розвитку програми, вчителю варто розуміти, що згідно з авторською концепцією поліцентричної інтеграції під час наступного циклу навчання (7-9 кл.) універсальною суперпозицією інтеграції змісту освіти обрано категорію **«стилі мистецтва»**.

У старшій профільній школі зміст навчання інтегрується навколо суперпозиції **«мистецтво культурних регіонів світу»** (базове загальноосвітнє навантаження), водночас суттєво зростає роль художньо-практичної діяльності за вибором здобувачів освіти відповідно до профілю навчання (вибіркове профільне навантаження).

Таким чином, упродовж усього періоду навчання мистецтва в закладах загальної середньої освіти акцент зроблено не на окремих фактах - персоналіях митців і художніх творах, вибір яких стає виключно прерогативою вчителів, а на фундаментальних мистецьких узагальненнях, тому наскрізна логіка здійснюється за концентрично-спіралевидним принципом структурування змісту, а на окремих етапах – за лінійним принципом.

Важливо зазначити, що система запропонованих тематичних модулів інтегрованого курсу «Мистецтво для 5 і 6 класів» є варіативною: у репрезентованому переліку є модулі *домінантні* (з музичного та образотворчих мистецтв) і *мобільні*, окремі теми яких легко інтегруються в домінантні. Послідовність і обсяг тем учитель може змінювати з огляду на потреби й можливості конкретного закладу освіти, адаптувати до автономного викладання предметів «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», доповнюючи їх темами з інших мобільних модулів.

У рубриці **«Види навчальної діяльності»** подано орієнтовний перелік видів діяльності учнів, в якому переважають художньо-практичні й творчі. Цей перелік може варіюватися і доповнюватися вчителем, вільним у доборі художньо-дидактичного матеріалу, кількості й тематики мистецьких проєктів - індивідуальних, групових, колективних. Надані діяльнісні орієнтири й діяльнісні форми інтеграції запроваджуються через диференційовані завдання різного рівня складності з урахуванням художніх інтересів і можливостей учнів, що сприяє розвитку креативного потенціалу особистості.

Особливості організації освітнього процесу.

Кількість навчальних годин у програмі відповідає *«рекомендованому»* навчальному часу (2 год. на тиждень), визначеному Типовою освітньою програмою (затвердженою наказом МОН від 19.02.2021 р. № 235). Заклад освіти може змінювати кількість навчальних годин на вивчення інтегрованого курсу або окремих предметів у межах заданого діапазону навчального навантаження: *«мінімального – 1 год.»* та *«максимального – 3 год.»*. При цьому треба забезпечити умови досягнення результатів навчання в обсязі **не меншому** ніж визначено цією програмою.

Розглянемо варіанти організації:

1 варіант. Якщо освітній заклад обирає *мінімальну* кількість годин на галузь (1 год. на тиждень), то викладається виключно інтегрований курс.

2 варіант. Якщо освітній заклад обирає *рекомендовану* кількість годин на галузь (2 год. на тиждень), то може викладатися як інтегрований курс «Мистецтво» (2 год на тиждень), так і автономні предмети «Музичне мистецтво» (1 год.) та «Образотворче мистецтво» (1 год); але теми із синтетичних мистецтв і медіа, зазначені в модулях програми мають **обов'язково інтегруватися** до змісту домінантних видів мистецтва, адже вимоги до результатів їх опанування учнями, що передбачені Державним освітнім стандартом, не підлягають скороченню. Приміром, рекомендуємо до предмету з музичного мистецтва інтегрувати теми насамперед зі сценічних мистецтв (хореографія, театр), а до образотворчого мистецтва – з екранних мистецтв (кінематограф тощо), які належать до спільної візуальної групи.

3 варіант. Якщо заклад обирає *максимальну* кількість годин на галузь (3 год. на тиждень), передбачену в Типовій освітній програмі, то за рахунок додаткової третьої години поряд з інтегрованим курсом або двома автономними предметами можуть викладатися «Хореографія» (за наявності фахівця) або інші види мистецтва.

4 варіант. За бажанням навчального закладу окремі теми розробленої програми можна використовувати як навчальні модулі для конструювання міжгалузових інтегрованих курсів (наприклад, «Комп'ютерна графіка та анімація» або «Література і мистецтво» тощо).

Оцінювання учнів

Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою. За умови використання власної шкали заклад має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві досягнень. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання.

Рекомендуємо систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень. Визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю. За рішенням педагогічної ради заклад освіти може відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та

здоров'язбережувальна», «Фізична культура» або визначити власну шкалу оцінювання.

Акцентуємо увагу, що заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання за рішенням педагогічної ради.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю у закладах загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також звертаємо увагу на важливість урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання пропонується здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Звертаємо увагу, що Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

пройденного, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також звертаємо увагу на важливість урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання пропонується здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Звертаємо увагу, що Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Структура програми

(2 варіанти відповідно до рекомендованого навчального навантаження)

Клас	Назва інтегрованого курсу / предметів (кількість годин на тиждень)		
	Інтегрований курс	Автономні предмети	
	Мистецтво (2 год)	Музичне мистецтво (1 год)	Образотворче мистецтво (1 год)
5	Тема року: Види і мова мистецтва Народне і професійне мистецтво Взаємодія і синтез мистецтв	Тема року: Види і мова музичного і сценічних мистецтв	Тема року: Види і мова візуальних мистецтв

6	<i>Тема року: Жанри мистецтва</i> Образи людини в мистецьких жанрах Образи природи в мистецьких жанрах	<i>Тема року:</i> Жанри музичного і сценічних мистецтв	<i>Тема року:</i> Жанри візуальних мистецтв
---	---	--	---

Загальна тематична структура програми

Клас	Тема	Кількість годин на тиждень	
		Інтегрований курс «Мистецтво»	
		Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
5	<i>Тема року:</i> Види і мова мистецтва Народне і професійне мистецтво Взаємодія і синтез мистецтв	<i>Тема року:</i> Види і мова музичного і сценічних мистецтв	<i>Тема року:</i> Види і мова візуальних мистецтв
6	<i>Тема року:</i> Жанри мистецтва Образи людини в мистецьких жанрах Образи природи в мистецьких жанрах	<i>Тема року:</i> Жанри музичного і сценічних мистецтв	<i>Тема року:</i> Жанри візуальних мистецтв

Тематична структура програми «Музичне мистецтво» (5–6 класи)

35 годин на рік (1 година на тиждень), з них 3 години— резервний час

Клас	Тема року	Теми
5	<i>Тема року:</i> Види і мова мистецтва Народне і професійне мистецтво Взаємодія і синтез мистецтв.	Музика як вид мистецтва
		Народна музика
		Професійна музика
		Взаємодія і синтез мистецтв

5 клас музичне мистецтво

Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Види навчальної діяльності
Музика як вид мистецтва Народна музика	Учень/учениця Знаннєвий компонент - орієнтується в основних засобах музичної виразності, їхньої ролі у створенні музичного образу; - називає особливості народних пісень і танців, народних музичних інструментів; - наводить приклади значення музики в житті, зокрема в побуті, медіапросторі Діяльнісний компонент - дотримується правил співу; - виразно виконує народні пісні з елементами театралізації,	Спів народних і сучасних авторських пісень з пластичним інтонуванням, з імпровізованими жестами й рухами. Інсценізації народних українських обрядів, насамперед поширених у культурному середовищі рідного краю з усвідомленням національної ідентичності через мистецтво. Гра на елементарних дитячих інструментах, зокрема на вироблених власноруч. Експериментування зі звуками різних властивостей.

	зокрема обрядові, побутові, історичні та ін.; • <i>створює</i> найпростіший ритмічний супровід до пісні; • <i>розрізняє</i> тембри співацьких голосів, звучання українських народних інструментів; • <i>застосовує</i> музичні знання та вміння у власному житті; • <i>інтерпретує</i> зміст прослуханих музичних творів Ціннісний компонент • <i>висловлює</i> оцінні судження щодо образного змісту прослуханих музичних творів; • <i>виявляє</i> емоційно-ціннісне ставлення до творів музичного мистецтва; • <i>усвідомлює</i> українську культурну ідентичність, виявляє шану до мистецького надбання українського народу й гордість за нього; • <i>пропагує</i> національну культуру через власну художньо-творчу	
--	--	--

	діяльність; <i>виявляє</i> повагу та толерантне ставлення до культурного розмаїття різних регіонів світу	
Професійна музика Взаємодія та синтез з іншими видами мистецтва	Учень/учениця Знаннявий компонент - орієнтується в характерних ознаках програмної та непрограмної, вокальної та інструментальної, хорової та симфонічної музики; - орієнтується в поняттях «вокальна», «інструментальна», «хорова», «симфонічна музика»; - розуміє зв'язок народної і професійної музики; - наводить приклади взаємодії музики та інших видів мистецтва (образотворче мистецтво, література, театр, цирк, кіно); - називає різновиди ансамблів та оркестрів Діяльнісний компонент - порівнює твори вокальної та інструментальної музики;	Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів різних видів мистецтва - музичного, сценічних, візуальних з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення. Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів. Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми. Використання медіа для художньо-творчого самовираження, здійснення віртуальних екскурсій.

	● <i>передає</i> музичні образи в малюнках, пластичних імпровізаціях; ● <i>розрізняє</i> тембри інструментів симфонічного оркестру; ● <i>характеризує</i> засоби музичної виразності; ● <i>інтерпретує</i> зміст музичних творів і творів інших видів мистецтва; ● <i>застосовує</i> музичні знання та вміння, зокрема форми взаємодії музики з іншими видами мистецтва в процесі комунікації <i>Ціннісний компонент</i> ● <i>висловлює</i> оцінні судження щодо образного змісту прослуханих музичних творів; ● <i>виявляє</i> емоційно-ціннісне ставлення до творів музичного мистецтва; ● <i>усвідомлює</i> загальнолюдські цінності, транслятором яких є мистецтво.	
--	---	--

Наприкінці 5 класу учень/учениця виявляє здатність:

- інтерпретувати зміст музичних творів, зокрема в їх взаємозв'язках з іншими видами мистецтва;
- передавати враження від музики вербальними, художніми засобами, засобами ритмопластики та театралізації;
- виконувати пісні серед однолітків, у родині з рухами та ритмічним акомпанементом;
- розуміти зв'язок музики з іншими видами мистецтва, застосовувати міжпредметні компетентності у процесі художньо-творчої діяльності;
- висловлювати власні судження про музику та інші види мистецтва, виявляти естетичне ставлення до них;
- брати участь у міжособистісному спілкуванні з приводу музики, співпрацювати в малих і великих групах;
- проявляти допитливість у процесі пізнання музики, використовувати різні друковані джерела інформації про музичне мистецтво в навчально-пізнавальній і соціокультурній діяльності

Тематична структура програми «Образотворче мистецтво» (5–7 класи)

35 годин на рік (1 година на тиждень), з них 3 години— резервний час

Клас	Тема року	Теми
5	Види мистецтв	Графіка
		Живопис
		Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво
		Взаємодія образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва (архітектурою, літературою, музикою, театром, цирком, кіно)

5 клас образотворче мистецтво

Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Види навчальної діяльності
Графіка	Учень/учениця Знаннєвий компонент - знає види графіки, засоби художньої виразності графіки (лінія, штрих, крапка, пляма); основні закони композиції Діяльнісний компонент - відтворює об'єкти навколишнього світу засобами художньої виразності графіки; - передає об'єм предметів засобами світлотіні; - дотримується основних законів композиції; - застосовує різні графічні техніки та матеріали Ціннісний компонент - висловлює власні судження про	Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проєктах (зокрема екологічних) з виявом умінь працювати в команді, ініціативності, креативного мислення. Застосовування цифрових технологій у презентаціях

	естетичну цінність графічних творів; ● <i>аналізує</i> власні графічні творчі роботи та роботи однолітків; <i>усвідомлює</i> значення графіки як основи інших видів образотворчого мистецтва	
Живопис	<i>Учень/учениця</i> <i>Знаннявий компонент</i> ● <i>знає</i> види живопису; властивості кольору (насиченість, світлота, відтінок); ● <i>називає</i> засоби художньої виразності живопису (колір, колорит, контраст, нюанс, колірна гама) <i>Діяльнісний компонент</i> ● <i>відтворює</i> красу навколишнього світу засобами живопису; ● <i>передає</i> об'єм предметів кольором; ● <i>дотримується</i> основних законів композиції; ● <i>уміє</i> передавати плановість засобами живопису;	

	● <i>застосовує</i> різні живописні техніки та матеріали (акварель, гуаш) Ціннісний компонент ● <i>аналізує</i> власні живописні творчі роботи й роботи своїх однолітків; <i>висловлює</i> судження, ціннісні ставлення до творів живопису, які є культурним надбанням людства в Україні й світі	
Скульптура. Декоративно – ужиткове мистецтво	Учень/учениця Знаннєвий компонент ● <i>знає</i> види скульптури й декоративно-прикладного мистецтва; матеріали скульптури; види орнаментів; ● <i>розуміє</i> засоби художньої виразності скульптури й декоративно-прикладного мистецтва; ● <i>називає</i> закономірності стилізації Діяльнісний компонент ● <i>уміє</i> створювати художні образи людей, тварин, сюжетно-	Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.

	тематичні композиції з різних пластичних матеріалів (кругла скульптура, рельєф); • <i>уміє</i> створювати орнаментальні композиції; • <i>стилізує</i> природні форми (тварин, птахів, квітів) для створення декоративних композицій; • <i>застосовує</i> різні техніки, прийоми та матеріали для реалізації творчого задуму в декоративних і скульптурних композиціях Ціннісний компонент • <i>висловлює</i> власні судження про твори декоративно-прикладного мистецтва й скульптури; <i>усвідомлює</i> значення творів декоративно-прикладного мистецтва і скульптури у формуванні і збереженні культурної спадщини України й світу	
Сучасні артпрактики (інсталяція, стріт-арт, реді-мейд).	Учень/учениця Знаннєвий компонент • <i>знає</i> що таке інсталяція, види інсталяції	Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.

	● <i>розуміє</i> засоби художньої виразності ● <i>називає</i> закономірності стилізації Діяльнісний компонент ● <i>уміє</i> створювати художні образи інсталяції. ● <i>уміє</i> створювати орнаментальні композиції; ● <i>стилізує</i> природні форми для створення декоративних композицій; ● <i>застосовує</i> різні техніки, прийоми та матеріали для реалізації творчого задуму в декоративних і скульптурних композиціях Ціннісний компонент ● <i>висловлює</i> власні судження про твори	
--	--	--